

2.3.52-53

Η αντίδραση του Θηραμένη

ΚΕΙΜΕΝΟ

3.52 *Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης
ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν καὶ εἶπεν·
«Εγὼ δ', ἔφη, ὦ ἄνδρες,
ἰκετεύω τὰ πάντων ἐννομώτατα,
μὴ ἐπὶ Κριτίᾳ εἶναι ἐξαλείφειν
μήτε ἐμὲ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται,
ἀλλ' ὄνπερ νόμον
οὔτοι ἔγραψαν
περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ,
κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι.*

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μόλις άκουσε αυτά ο Θηραμένης
πήδηξε πάνω στον βωμό της Εστίας και είπε:
«Εγώ, άνδρες, είπε,
στο όνομα της ίδιας της Δικαιοσύνης ικετεύω
να μην επιτρέψετε στον Κριτία να διαγράψει
ούτε εμένα ούτε όποιον άλλον από σας θελήσει,
αλλά σύμφωνα με τον νόμο, τα
ον οποίο αυτοί νομοθέτησαν
για όσους περιλαμβάνονται στον κατάλογο,
σύμφωνα μ' αυτόν να κριθώ και εγώ και εσείς.

3.53 *Καὶ τοῦτο μέν, ἔφη, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἄγνωῶ,
ὅτι οὐδέν μοι ἀρκέσει ὃδε ὁ βωμός,
ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδείξαι,
ὅτι οὔτοι οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους
ἀδικῶτατοι,
ἀλλὰ καὶ περὶ θεοὺς
ἀσεβέστατοι.
Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί,
θαυμάζω,
εἰ μὴ βοηθήσετε
ὑμῖν αὐτοῖς,
καὶ ταῦτα γινώσκοντες
ὅτι οὐδὲν τὸ ἐμὸν ὄνομα
εὐεξαλειπτότερον
ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστου».*

Και βέβαια το γνωρίζω, μα τους θεούς, πολύ καλά
ότι δεν θα με σώσει αυτός ο βωμός,
αλλά θέλω να αποδείξω και το εξής,
ότι αυτοί όχι μόνο εις βάρος των ανθρώπων
διαπράττουν τις πιο κατάφωρες αδικίες,
αλλά και απέναντι στους θεούς
δείχνουν την πιο μεγάλη ασέβεια.
Όμως με σας, άνδρες καλοί και αγαθοί,
εκπλήσσομαι
αν δεν προσπαθήσετε να βοηθήσετε
τον ίδιο σας τον εαυτό,
ενώ πολύ καλά γνωρίζετε ότι
το δικό μου όνομα καθόλου
πιο εύκολο δεν είναι να διαγραφεί από τον κατάλογο
απ' ό,τι το όνομα καθενός από εσάς.»

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ο Θηραμένης, όταν άκουσε από τον Κριτία την αυθαίρετη διαγραφή του από τον κατάλογο των τριών χιλιάδων και την καταδίκη του σε θάνατο, κατάλαβε ότι ερχόταν το τέλος του. Η πρώτη του αντίδραση ήταν να προστρέξει ως ικέτης στον βωμό της Βουλής. Αντιλαμβανόταν ωστόσο ότι η ενέργειά του αυτή δεν επρόκειτο να τον γλιτώσει από τον σκληρό, κυνικό και αδίστακτο Κριτία.

Ο Θηραμένης από τον βωμό όπου βρισκόταν ως ικέτης απευθύνθηκε στους βουλευτές:

- Κατήγγειλε την παράνομη διαγραφή του από τον Κριτία από τον κατάλογο των τριών χιλιάδων.

- Δήλωσε ότι ήξερε πολύ καλά πως η καταφυγή του στον βωμό δε θα τον έσωζε, αφού οι αντίπαλοί του δεν επρόκειτο να σεβαστούν το άσυλο, αλλά ότι σκοπός της ενέργειάς του αυτής ήταν να καταφανεί πως ο Κριτίας δεν ήταν μόνο πολύ άδικος προς τους ανθρώπους αλλά και ασεβέστατος προς τους θεούς.
- Προειδοποίησε τους βουλευτές πως, αν δεν αντιδρούσαν, ήταν πολύ πιθανό να έχουν την ίδια τύχη με αυτόν, καθώς πλέον πολύ εύκολα θα διαγραφόταν το όνομα οποιουδήποτε από τον κατάλογο των τριών χιλιάδων, προκειμένου να θανατωθεί από τους Τριάκοντα, χωρίς να προηγηθεί δίκη.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. *ἄνδρες*: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πτώσης κλητικής πληθυντικού, κλίσης γ', *ὁ ἀνὴρ, τοῦ ἀνδρός*.

	ενικός	πληθυντικός
ονομ.	ὁ ἀνὴρ	οἱ ἄνδρες
γεν.	τοῦ ἀνδρός	τῶν ἀνδρῶν
δοτ.	τῷ ἀνδρί	τοῖς ἀνδράσι(ν)
αιτ.	τὸν ἄνδρα	τοὺς ἄνδρας
κλητ.	(ὦ) ἄνερ	(ὦ) ἄνδρες

2. *ὄνπερ*: αντωνυμία αναφορική, γένους αρσενικού, πτώσης αιτιατικής ενικού, *ὅσπερ, ἥπερ, ὅπερ*.

	ε ν ι κ ό ς		
	αρσενικό	θηλυκό	ουδέτερο
ονομ.	ὅσπερ	ἥπερ	ὅπερ
γεν.	οὕπερ	ἥσπερ	οὕπερ
δοτ.	ῶπερ	ἥπερ	ῶπερ
αιτ.	ὄνπερ	ἥνπερ	ὅπερ

	π λ η θ υ ν τ ι κ ό ς		
	αρσενικό	θηλυκό	ουδέτερο
ονομ.	οἶπερ	αἶπερ	ἄπερ
γεν.	ῶνπερ	ῶνπερ	ῶνπερ
δοτ.	οἷσπερ	αἷσπερ	οἷσπερ
αιτ.	οὕσπερ	ἄσπερ	ἄπερ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις στον τύπο που σας ζητείται:

ἄνδρες: τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό

ὄν: τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό

οὔτοι: τη γενική στον άλλο αριθμό στο ίδιο γένος

κρίσιν: την κλητική στον ίδιο αριθμό

2. Να μεταφέρετε τα παρακάτω ρήματα στους τύπους που σας ζητούνται:

ἀνεπήδησεν: τον ίδιο τύπο στην προστακτική (ἀναπηδάω -ῶ)

εἶπεν: τον ίδιο τύπο στην προστακτική

ἵκετεῦω: το γ' πληθυντικό ευκτικής στον ίδιο χρόνο

βούληται: τον ίδιο τύπο στην ευκτική

ἔγραψαν: τον ίδιο τύπο στον παρακείμενο